

ایران باستان

* مؤلف: حسن پیرنیا

* ناشر: دنیای کتاب

* سال نشر: ۱۳۷۰

* نوبت چاپ: پنجم

* محل نشر: تهران

پیرنیا با همکاری مداوم دیگر دوستانش مانند سعید نفیسی و ... در آن زمان با دقت و وسواس خاص و بهره بردن از امکانات شخصی و ارتباطات فرا مرزی (برای به دست آوردن منابع مختلف) و همین‌طور با دانش و احاطه‌ای که نسبت به زبان‌های روسی، انگلیسی، فرانسه، آلمان و عربی داشت، اقدام به تألیف تاریخ ایران باستان نمود که در زمان خود کاری بزرگ بود؛ به طوری که برخی از مشاهیر و اساتید محترم آن را دایره المعارف تاریخ، تمدن، فرهنگ ایران و دیگر تمدن‌های باستان خوانده‌اند و حتی برخی آن را هم‌پای شاهنامه منتهی از بعد نثر آورده‌اند. انصافاً پیرنیا زحمات انکارناپذیری برای تألیف این آثار مبذول داشت و تا آخرین لحظات عمر خویش حتی در بستر بیماری دست از تحقیق و تصحیح و تکمیل کتابش برنداشت. امروز، به‌رغم گذشت زمان طولانی از این تألیفات، هنوز در کلیات آنها مشکل خاصی وجود ندارد و با توجه به گستردگی مطالبی که دارد به عنوان یک منبع مفید برای تاریخ، تمدن، فرهنگ ایران باستان و تمدن‌های موازی می‌تواند مورد استفاده دانشجویان در سطوح مختلف قرار گیرد تا اینکه آیندگان آثار جدیدتری در این زمینه تهیه و منتشر نمایند. نتیجه داوری و ارزیابی کتاب به شرح ذیل خلاصه می‌شود:

الف. نقاط قوت:

۱. نگارش روان و شیوا و رعایت آداب نگارش و به‌کارگیری صحیح مصطلحات تاریخی و استفاده از تصاویر؛
۲. جامعیت مطالب کتاب نسبت به دوره‌هایی که مطرح کرده است.
۳. استفاده از منابع مختلف به لحاظ تسلط مؤلف بر زبان‌های مختلف.
۴. دقت و وسواس خاص در نگارش کتاب.

ب. نقاط ضعف:

۱. حروف چینی و چاپ نامناسب کتاب.
۲. به سبب قدمت تألیف، پاره‌ای از مطالب و اطلاعات روزآمد نیست.
۳. عنوان کتاب با توجه به نپرداختن به عصر ساسانی جامع نمی‌باشد.

ج. پیشنهادها:

۱. نگارش مقدمه‌ای در معرفی احوال مؤلف.
۲. با توجه به یافته‌های جدید باستان‌شناسی و تاریخ و علوم نزدیک به تاریخ لازم است در مقدمه یا در پاورقی یافته‌های جدید مطرح شود.
۳. به عنوان یک متن کمک درسی برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی مناسب است.

